

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi
in tretji četrtek meseca.
Ako je ta dan praznik,
izide dan poprej. Cena
mu je 80 kr. na leto.
Inserati se sprejemajo in
plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo:
Uredništvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Semeniške ulice
št. 2. Naročnina in inserati
pa: Upravništvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Št. 11.

V Ljubljani, dne 8. junija 1899.

Leto XII.

Po prazniku.

Delavski praznik — je minil. Minil takó, da so vsi prijatelji krščansko-socijalnega gibanja med nami lahko s takim izidom zadovoljni. Bil je to res praznik naroda slovenskega, tistega naroda, o katerem pravi pesnik:

Te žaljave roké in vse krvave,
To narod so, up njega in podpora!

In spodobilo se je,

Da poleg slave in bogastva, véde
I žalji kdaj dospejo do besede!

Srčno radi bi bravcem „Domoljuba“ obširno popisali prekrasno vseslovensko delavsko slavnost. Toda takó smo na tesnem s prostorom, da se moramo omejiti samo na nekaj kratkih stavkov.

Ob najlepšem vremenu se je v soboto zvečer zvršila bakljada in serenada. Udeležba je bila veličanska. Bili so navzoči že tudi bratje Hrvatje, ki so došli popoldne iz Siska in Zagreba z dvema krasnima zastavama, v skupnem številu nad 50. Krasan je bil sprevod, ki se je na to razvil. Mnogoštevilna množica, ki je korakala po mestnih ulicah v svitu neštevilnih bakelj in lampijončkov ter med sviranjem godbe, je navdušeno pozdravljala kumico gospo Polakovo in knezoškofo. — Pevski zbor zapel je iz vrstno nekaj pevskih točk. V ime kumice se je zahvalil g. Pollak. Knezoškof je prisrčno zaklical iz

svoje palače: „Z Bogom za krščansko ljudstvo! Živeli krščanski socijalci!“ Kratke, a prisrčne besede so padle kot iskra v ljudstvo.

Po bakljadi se je v natlačenih prostorih „Katoškega doma“ vršila večerna zabava na čast došlim gostom. Veselje je bilo splošno in neprisiljeno. Dr. Krek je pozdravil goste v slovenskem, hrvaškem in češkem jeziku; poleg njega je še več drugih govornikov v lepih besedah dajalo duška svojim srčnim čutilom. Bil je lep večer.

V nedeljo je bilo vreme skrajno neugodno. Dež je lil, a zastopniki delavskih stanov se niso plašili dežja. Okoli 100 društev in deputacij je korakalo v krasnem redu po ljubljanskih ulicah.

Slavnostni sprevod so poveljevale krasne uniforme bratov Hrvatov, Slov. zidarskega in tesarskega društva, ognjegascev in posebno narodne noše slovenskih gorenjskih kmečkih fantov pa ljubljanskih deklet.

Zavito zastavo „Zveze“ so spremljale belo oblečene deklice in kot častna straža čestiti starčki s številnimi znamenji svoje vojaške hrabrosti. V slavnostnem sprevodu je korakalo nad 3000 oseb. Za sprevozom so se v kočijah peljale kumica in družice. Društvenih zastav je bilo dvajset. V Zvezdi je bilo občinstva nad 15.000. Cerkveno opravilo se je — žal — moralo opraviti v nunski cerkvi.

Vzvišeni knez in škof je iskreno pozdravil zastopnike delavnega slovenskega naroda. Skoro tričetrt ure je v krasnem govoru razvijal pomen nove zastave, posebno pa one, pod katero smo se zbrali vsi katoličani takoj po svojem rojstvu.

Knezoškof je na to blagoslovil zastavo, želeč ji zmage. Topovi na ljubljanskem gradu so se oglasili. Sledilo je zabijanje, žebļjev: knezoškof, kumica dr. Krek, župan Hribar, zastopniki Prage, Zagreba, Siska, in načelniki navzočih društev. Kumica je pripela na zastavo krasen trak, istotako društvenice „Kat. društ. za delavke“. Zastava se je ponosno dvignila ter posestrila s svojimi tovarišicami. Po sv. maši se je sprevod pomikal proti staremu strelišču. Žal, da je razvoj sprevoda kvaril dež. Na čelu sprevodu so šli ognjegasci, potem godba, za njo „Zveza“ z novo zastavo, Hrvatje, ostale zastave za njimi pa ljudstvo v nepregledni vrsti. Staro strelišče je bilo do zadnjega kotička napolnjeno.

Vkljub močnemu dežju zbralo se je občinstvo na dvorišču strelišča. Z nepopisnim navdušenjem izrazila se je udanost zborovalcev cesarju in papežu. Poleg mnoge odlične gospode sta bila navzoča dež. predsednik baron Hein in dež. glavar pl. Detela.

G. Pollak je kot načelnik pripravljalnega odbora pozdravil zborovalce ter predlagal dr. Kreka za predsednika. Vsprejeti sta bila po gg. Jakopiču in Rakovcupredlagani udanostni izjavi na papeža in cesarja.

Ker vsled naliva ni bilo zborovanje mogoče, dovršil se je drugi del zborovanja deloma v dvorani, kjer je bil obed. Skupnega obeda se je udeležilo nad 800 oseb.

Dr. Krek je pozdravil zbrane. Pozdravljam vas, dejal je, „kot nepovabljene goste“ v Ljubljani. Oni, ki se štejejo gospodarje Ljubljane, nas niso povabili, in ko bi nas bili vabili, bi mi gotovo ne prišli, ter bi nas bilo sram, da nas vabijo taki ljudje. Vabijo nas le v davkarije plačevati davke, v vojake, v ječe. A nas vabi krščansko prepričanje, naše srce — in to vabilo je nepremagljiva sila! In če mislijo „pobožni“ liberalci, da so oni izprosili dežja, se motijo, dež gre, ker sedanja Ljubljana ni vredna, da bi se mi v njej pokazali v svoji moči in svojem razvoju. Vsaka kapljica današnjega dežja bodi blagoslov na njivo krščansko-socijalno. (Burno odobravanje).

Voditelj Goriških Slovencev dr. Gregorčič je pozdravil zbrane kot soslakatelj shoda, kot zastopnik pete kurije ter kot zastopnik goriških Slovencev, kateri so mu opetovano skazali zaupanje. Povdarjal je, da je pričakoval obilne udeležbe, a tako ogromne ni se nadejal. Tudi goriški Slovenci stojimo na tem stalu, dvojna svetinja nam je draga: vera in narodnost. Veseli se, da je ideja krščanskega socializma tako prešinila slovensko ljudstvo. Dal Bog, da bi bila v prospeh slovenskemu narodu.

Državni posl. Vencajz je pozdravil zborovalce kot pooblaščenec načelnika zveze slovenskih državnih poslancev g. Povšeta.

G. Karol Pollak je v dolgem, krasnem govoru proslavljal krščanski socializem.

Kanonik Kalan je pozdravil Hrvatje. Hrvatje in Slovenci so bili v najhujših časih za našo državo branik proti Turkom. Tudi v sedanjih za državo kritičnih časih se kaže tesnejša zveza med Slovenci in Hrvati. Naravna smer kaže Slovincem proti jugu naše velike reke Soča, Sava in Drava drve proti jugu. Kakor je našim vodam nemogoče obrniti tok, tako je nemogoče zavreti razširjanje vzajemnosti hrvatsko-slovenske. Tem iskreneje pozdravljam današnje hrvatske goste, ker niso sledili vabilu demokracije in mažaronov, marveč se z nami vred oklepajo krščanske socialne ideje.

Dr. Gregorčič je govoril o krščanstvu, ki druží vse v najlepšo harmonijo.

Kakor more le Hrvat, govoril je v ime Hrvatov g. Zagorac iz Siska. Govoril je vznéšeno o bojih Hrvatov nekdanj in sedaj, pozdravljal Slovence, ki se oklepajo krščanske socialne ideje. Stavil jim je v izgled Špartanke. Govornika so nosili po dvorani.

Urednik Jakopič je pozdravljal kumico in družice.

Zastopnik češkega krščansko socialnega društva v Pragi g. Hovanek je pozdravil navzoče ter se čudil, kako mogočna je že v Slovincih ideja krščansko-socijalna. Pokrepčan se bo vračal v domovino. Iskreno so ga pozdravili.

Slavnostni govor in prolog je govoril državni poslanec dr. Krek. Krasno so prepevali pevci „Sloge“ iz Siska, „Zvona“, Slov. zidarskega in tesarskega društva in „Lipe“. Poseben vtis na občinstvo je napravil pevk številni zbor „Kat. društva za delavke“, ki je prepeval ljubke narodne pesmi. To petje je občinstvo očaralo. Dvorane starega strelišča so bile od poldne do noči natlačeno polne.

Težko je bilo slovo. Poslovil se je od gostov dr. Krek. Imenom Hrvatov se je poslavljaj Zagorac ter predsednik „zanatlijskega društva“ obljubujó, da po današnjih prizorih bode vez tem tesnejša in da bodo Hrvatje še rajše prihajali med nas.

Govorili so še drugi govorniki. Navdušenost je bila splošna. Besede govornikov so padale na rodovitna tla. Ako Bog dá, rodile bodo bogatega sadí: krščansko-socijalna misel, sprejeta v srca toliko tisoč udeležencev vse-slovenske delavske slavnosti, raznesla se je na vse strani lepe naše domovine. Naj se razvija ta misel med narodom dalje, dokler ga ne privede do popolne zmage — pod praporom krščanskega socializma! In to je praktičen vspeh te slavnosti!

PROLOG

k vseslovenski delavski slavnosti

dné 28. maja 1899. I.

zložil dr. Janez Ev. Krek.

Bog Te vsprejmi, kdor si prišel, prišel, da si naš
med nami,

Naša družba te pozdravlja z razprostrtimi rokami!
Najprej Tebe, družo mili, z žuljavo desnico brate:
Saj so žulji nam svetinje in nakit za naše svate.
Žuljavim desnicam slavo, vneta naša četa peva.
Žuljavim desnicam pravo, gromko vre ji s src
zahteva!

Zdrav pa tudi vsak prijatelj, vsak tovariš v na-
šem boji,

Zdrav med nami, Bog te vsprejmi. Ti si naš in mi
smo Tvoji!

Danes smo se tukaj zbrali, da bi slavnost pra-
znovali,

Da bi pri zastavi novi novih si moči nabrali.
Kvišku dviga se zastava, danes Bogu posvečena,
Kvišku tudi naša srca, premlajena, prerojena.
S srci roka se dviguje, vije krepko se zastava
In ob nji prisega sveta nam v nebeške kraje plava.

Carju-delavcu, mučencu, njemu se glasi prisega,
Da ga ljubi naša četa, da mu kri in život tvega.
Kvišku zrô oči v nebesa, ko prisega naši družbi,
Kjer je temelj vsem oblastim in podlaga vsaki
službi.

Kvišku tilnik! Ta ljubezen, ki nam v naših
sreih zori,

Tudi je doma le kvišku, tam pri Bogu v večnem
dvori.

To udanost, car naš, vsprejmi, moška je, a je
iskrena,

Trdna je, kot vera naša, kot na Boga up ognjena!

Domovina, zlata mati, naša četa Ti je vdana,
Pri zastavi posvečeni Te pozdravlja, zate vžgana.
Stalna je ljubezen naša, kot so naše gore stalne,
Iskra kot so naši vrelci in kot reke srebrovalne.
Ko pa kdaj bi Tvoje skale, stari Triglav, se
razdrle,

Pa bi naše čete vstale, Tebe Triglav, bi podprle.
Ko pa kdaj bi Tvoji vrelci, bistra Sava, usehnili,
Pa bi srčno kri Ti v strugo naškropili, natočili.

Zla puščava je življenje in skušnjave so v puščavi,
Pa prihaja v nji skušnjavec, kamnje kaže, lažno
pravi:

»Vzemi kamen si sovraštva, kamen strasti
otrovljene,

Vzemi kamen jeze ljute, kamen bede nevstročene,
Pa razbij si vero sveto, do domu ljubezen steri,
In raztrupi si slobodo, moško silo si poderi!

Spuli vzore si iz duše, srce shladi, nade vstavi,
Pa iz kamenja do sita vzraste kruha ti v puščavi.«
Ej skušnjavče grdogledi, marne tvoje so besede,
Kruha ni v sovražnih strastih, kjer krivične so
zajede.

Ni ga v jezi, ni v brezverstvu, ker doni le krik
osvete.

Marno vabiš, marno lažeš svoje klete nam obete,
Kruha za nas je v obilju iz besede božje svete:

Vi, ki se trudite,	Jaz sem odkupil svet,
Ste obteženi,	Svet pogubljeni,
Jaz poživim vas vse,	Pojte se vsi otet,
Pridite k meni!	Pridite k meni!

Vi, ki gladujete,	S križa ponujam vam
V solzah utopljeni,	Mir zaželjeni,
Jaz poživim vas vse,	S križa objemam vas,
Pridite k meni!	Pridite k meni!

Vdove, sirotice,	Križ nam je potni les,
Vsi zapuščeni,	Cilj domačija;
Jaz poživim vas vse,	Vanjo privede vas
Pridite k meni!	Mati Marija!

* * *

Golobice, urne ptice, nosijo novice kobne.
Te novice so žalobne, tožne kot gredice grobne:
Da se rušijo prestoli, moč državam se razdeva.
Da poginjajo rodovi, da človeštvu cvet zveneva;
Da strupena rosa pada, da mori nam rože mlade,
Da se kri v potokih lije, da za kratko vse propade.
Vsemorilne, vsepobojne, burne, strašne so novice,
Jedne pa ne prinesejo nam novice golobice,
Te novice, da bi četa, ki ob križ se sveti vpira,
Ki pod varstvom se Marijnim v boj za svoje
vzore zbira,

Da Bogu udana zveza, Materi nebeški zvesta,
Kdaj propadla, kdaj zastavi svoji bila bi nezvesta.

Četa naša! vriskaj žrtvam, plani v bitko bogoupna,
Ej, brez plaha, ej brez straha, neprodajna, ne-
podkupna,

Zlatu glave ne vpogibaj, podle se ne boj klevete,
Licemercem in zlogolkom brani drog zastave
svete!

Staro zemljo mraz pretresa, drob se krči ji in poka.
Na porodu nove dobe v krutih bolečinah stoka.
Zora pa zori na vshodu, da pozdravi mlado dete:
Dobo pravde, dobo sreče, dobo sprave
in osvete.

Listek.

Pojdimo za njim!

(Povest iz časov Kristusovih. — A. Sienkiewicz.)

V.

Preteklo je leto in mlada Cinova žena je veljala še vedno za nekako boginjo v mozevi hiši. Cina jo je varoval in ljubil kakor punčico svojega očesa. Koncem prejšnjega poglavja smo rekli, da je mislil mladi mož, da je njegova sreča kakor nepregledno morje. Pa pozabil je, da ima morje tudi odliv.

Anteje se loti grozna, nepoznana bolezen. V sanjah je gledala strašne prikazni, ki so ji glodale življenje, kakor glodajo črvi jelovo desko. Njeno cvetoče lice je usehnilo, da je bilo podobno prozorni lupini, in oči so se ji udirale vedno globokejšje pod čelo. Bila je suha in bleda kakor mrlič.

Prikazni so postajale vedno groznejše.

Ko je stopilo solnce opoldne najvišje na nebu in je zavladata po mestu vsled neznosne vročine smrtna tišina, se je zdelo Anteji, da sliši okoli sebe stopinje nevidnih bitij, pred sabo v zraku pa je videla zarumenel obraz mrliča, ki jo je gledal bodeče s svojimi črnimi očmi. Zdelo se ji je, kakor da jo vabijo te oči v nek mrak, poln skrivnosti in strahu. V takih trenutkih se ji je začelo telo tresti kakor v mrzlici, in na čelo so ji stopile mrzle znojne kaplje. Ležeč na postelji se je strahoma obračala do moža, kakor bi mu hotela zaklicati: „Reši me, reši me!“

Toda Kaj ni videl ničesar, naj je še tako nopenjal oči in strmel v ono stran, kjer je videla Anteja grozno prikazen.

Prikazni so se ponavljale vedno pogostejše, nazadnje že vsak dan, in to povsod, naj je bila Anteja v hiši ali na vrtu, v mestu ali zunaj mesta. Cina je dal poklicati po nasvetu zdravnikov godce, da bi zaglušili šum, ki so ga delala nevidna bitja, pa vse zastonj. Mrtvec v zraku je gledal Antejo s svojimi steklenimi očmi in jih zdaj pa zdaj obračal nazaj, kakor bi ji hotel reči:

„Pojdi za menoj!“

Včasih se je zdelo Anteji, da se mrtvecu ustnice lahko premikajo, drugikrat je opazila, da lezejo iz njih črne in ostudne muhe in leté po zraku proti nji. Sama misel na to prikazen jo je napolnila z grozo in naposled je postalo življenje za njo taka strašna muka, da je prosila Cino, naj jo ubije ali naj ji dá

piti strupa. A Cina je čutil, da bi moral poprej zblazniti kakor ji uslišal to prošnjo, tako jo je ljubil.

Cina je storil vse, da bi jo rešil.

Peljal jo je v puščavo blizu Memfisa, toda prebivanje v senci velikanskih piramid ni izdalo nič. Vrnil se je z njo v Aleksandrijo ter pripeljal k bolni ženi vražarice in čarovnice, ki so ji zaklinjale bolezen, pa ker tudi to ni nič pomagalo, sklenil je ubogati nekega judovskega zdravnika, po imenu Jožef, ki mu je svetoval, naj gre v Jeruzalem, češ da nimajo v tem mestu duhovi nikake oblasti in moči do ljudi.

V Jeruzalemu je bil tistikrat za poglavarja Poncij Pilat, ki je bil Cinov znanec in prijatelj.

Ko sta prišla Cina in Anteja v Jeruzalem, ju je vzprejel Poncij z odprtima rokama in jima dal za stanovanje svoj lastni poletni gradič ne daleč za mestnim obzidjem.

Toda tudi tukaj ni zapustila Anteje čudna prikazen mrtveca in pričakovala je s strahom vsak dan poldneva, ko se ji je prikazoval mrlič s svojim rumenim obličjem in svojimi bodečimi očmi.

Dnevi so jima potekali v stiski, strahu in pričakovanju smrti.

VI.

Dasi je bilo še zgodaj spomladi, so bili vendar dnevi že neznosno vroči; celo na letnem gradiču, kjer sta stanovala Cina in njegova bolna žena Anteja, je bila ta vročina zelo občutna, ker je puhtela od segretega marmorja neka čudna soparica, da je človeka kar dušilo. — Ne daleč od gradu je raslo staro, košato figovo drevo, ki je razprostiralo daleč na okrog svoje veje. Pod njim je pihljaj lahen vetrič, zato je ukazal Cina podenj postaviti z raznimi rožami in cvetjem jablan ozaljšane nosilnice, v katerih je počivala Anteja. Nato je sedel k nji, položil svojo roko na njeno, ki je bila bela kakor da ni v nji niti kapljice krvi, ter jo vprašal:

„Ali ti je kaj boljše, predraga?“

„Bolje“, je odgovorila Anteja s slabim glasom. — Oči so se ji zaprle, kakor da se je je polotila dremota. Pa kmalu zopet spregleda.

„Kaj!“ spregovori tiho, „ali je res, da se je pokazal v tej deželi modrijan, ki zna bolnike ozdravljati?“

„Domačini pravijo takim ljudem preroki“, odgovori Cina. „Slišal sem o njem in ga hotel poklicati k tebi, pa se je pokazalo, da je bil le sleparski čudodelnik. Zraven tega je pa tudi govoril in delal proti velikim duhovnom tukajšnjega tempeljna in proti postavam te dežele, zato ga je poglavar obsodil v smrt in danes bo križan.“

Anteja je nagnila glavo.

„Tebe bo ozdravil čas“, pravi Cina, ko vidi, kaka žalost se je pokazala na njenem obličju.

„Čas je v službi smrti, pa ne življenja“, odvrne ona tiho.

In znova nastane molk. Naokrog so se kakor prej utrinjali solnčni žarki, izpod tal pa so lezli gibki martinčki ter se gredli na solnce.

Cina je gledal zamišljen Antejo. Kolikrat ga je že obšla žalostna misel, da nima svet zdravila, ki bi mu zlečilo oboževano ženo. In ona bo kmalu peščica pepela v katakombah, peščica pepela bo še priča in ostanek nekdanje lepote. — Vsaj že tukaj, ležeča z zaprtimi očmi sredi cvetlic na nosilnici, blede in suha, je bila bolj podobna mrliču kot živemu človeku.

„Pa pojdem tudi jaz za teboj“, dejal je v duhu Cina.

Med tem se začujejo od nekoč koraki. Nesrečna mučenica je bila prepričana, da se ji bliža tolpa nevidnih bitij, ki se ji navadno prikazujejo pred glavo mrtveca. Toda Cina jo prime za roko in jo začne miriti.

„Anteja, ne straši se; te korake slišim tudi jaz.“ In čez nekaj časa pristavi:

„Poncij Pilat gre k nama.“

In res, tam na ovinku steze se prikaže Poncij Pilat; spremljala sta ga dva sužnja. On sam je bil že postaren človek, okroglega, oguljenega obraza, poln umetne resnobe, ob enem pa tudi kaj dolgočasen in pust.

„Pozdravljen mi Cina, in tudi ti, oboževana Anteja!“ reče stopivši v senco drevesa. „Po hladni noči imamo danes kaj topel dan; naj bi vama prinesel obilo sreče, zlasti pa Anteji zdravja!“

„In tudi s tabo mir!“ odgovori Cina.

Poncij sede na skalo, pogleda Antejo, molče nagrahčeno čelo ter reče:

„Samota rodi žalost in bolezen; sredi ljudi ni prostora za strah. Zaradi tega vama dajem ta-le svet. Na nesrečo tukaj v Antijohiji ali Cezareji ni iger, ni tekališč, in če bi se katero zasnovalo, bi je jeruzalemski bedaki že drugi dan razdrli. Tukaj slišiš samo besedo: „Postava...“

„Kakšen svet si nama mislil dati, Pilat?!“

„Res, zašel sem na stran. Dolg čas je tega kriv. Rekel sem, da sredi ljudi ni prostora za strah. Tudi vidva imata danes priliko videti nekaj posebnega. V Jeruzalemu mora biti človek zadovoljen z malim — zraven je pa tudi potreba, da je Anteja opoldne, ko ima ono grozovito prikazen, med ljudmi, morda ji ne bo tako strašno. Danes bodo umrli na križu trije obsojenci. Boljše je nekaj kot nič. Vrh tega se je zbralo v mestu zaradi velikonočnih praznikov na tisoče ljudi vse zemlje. Nagledata se lahko do sita tega ljudstva. Preskrbel vama bom v bližini križev

pripravno mesto, odkoder bota videla vse. Prepričan sem, da bodo umirali junaško. Eden izmed njih je čuden človek: pravi, da je Božji Sin; krotak je kakor jagnje, in res ni zakrivil nič takega, za kar bi ga bilo treba kaznovati.“

„In ti si ga vendar obsodil v smrt?“

„Nasprotno, jaz sem ga poskušal rešiti, toda ose in sršeni, ki letajo iz tukajšnjega tempelja, — pisarji in farizeji — me niso nehale pikati. Saj že tako pošiljajo čez-me pritožbe v Rim. Sicer pa ta Nazarenec ni rimski državljani...“

„Če je, ali ne, trpel ne bo nič manj zaradi tega.“

Pilat ne odgovori na to pripombo; še le čez nekaj časa začne sam seboj govoriti:

„Tukaj v Jeruzalemu je zame neznosno, in vendar moram tu bivati. Kako me to muči, kako mi je to hudo...“ Obrne se do Cine: „Torej pojdi pa pogledat, kako jih bodo križali. Vem, da bo Nazarenec hlabro umiral. Ukazal sem ga bičati, ker sem upal, da ga rešim na ta način smrti. Nisem tak trdosrčen surovež. Ko so ga topli, da mu je padalo meso s telesa, molčal je potrpežljivo, zraven pa je blagoslavljal narod, ki je zahteval, naj ga križam, križam. Ves oblit s krvjo je obračal svoje oči proti nebu in molil.“

Čuden človek res to, kakršnega nisem še dobil v življenju. Zaradi njega mi ni dala moja žena tudi minute ne miru. „Ne pusti, da umrje nedolžni“, me je prosila. Tudi jaz sem hotel to; dvakrat sem poskusil, obrnivši se k tem zabitim prenapetežem — višjim duhovnikom in farizejem — pa odgovorili so mi enoglasno, odpirajoč usta gori do ušes:

„Križaj ga, križaj ga!“

„In ti si odjenjal?“ zapraša Cina.

„Ko bi ne bil odjenjal, vzdignili bi se po mestu prepri in neredi, morda celo punti, jaz pa sem zato tukaj, da vzdržujem mir. Zaradi splošnega blagra sem rajše žrtvoval življenje enega samega človeka, zlasti še, ker je nepoznan in se nihče ne poteguje zanj. Slabo je zanj tudi to, da ni Rimljan.“

„Saj solnce ne sije samo Rimljanom“, zašepeče Anteja.

„Oboževana Anteja“, odgovori Pilat, „lahko bi ti rekel, da sije na rimsko gospodstvo po vsi zemlji, in da treba za to gospodstvo, za to našo rimsko nadoblast žrtvovati vse, pa prosim te raje samo tega: ne zahtevaj, naj spremenim obsodbo. Tudi Cina ti lahko pove, da je to nemogoče, in da more sodbo, ki je enkrat izrečena, spremeniti samo cesar. Jaz je ne morem, tudi ko bi hotel. Ali ni res, Kaj?“

„Res.“

Na Antejo so napravile te besede očitno grozen utis; mislila si je, kaj bi bilo, ko bi bila ona na mestu Nazarenčevem obsojena brez krivde. Reče tedaj:

„Torej, to se pravi toliko kot da se lahko zgodi, da človek trpi in umrje, obsojen v grozno smrt — brez vsake krivde?“

„Nedolžnih ljudi ni“ pravi Pilat. »Ta Nazareneec ni zakrivil nič hudega, zato sem si jaz kot poglavar umil roke. Kot človek pa zametujem njegov nauk. Nalašč sem se razgovarjal z njim dalj časa, koteč ga izprašati natančneje o njegovem nauku in slišal sem čudne reči. Tega, kar on uči, ni mogoče izpolnjevati. Nihče naprimer ne taji, da so dobra dela potrebna, tudi jaz ne. Tudi naši modrijani uče nekaj takega, pa pri tem vendar ne zahtevajo, da se mora človek vsemu odpovedati, imetju in dobrim obedom, zabavi in uživanju. Povej ti Cina, ki si razsoden človek, kaj bi si mislil o meni, ko bi jaz meni nič, tebi nič dal to-le hišo, v kateri vidva stanujeta, capinom in barabam, ki se grejejo na solncu tam pri Jopejskih vratih? In zraven on še trdi, da treba ljubiti vse ljudi, vse enako: Jude tako kot Rimljane, Rimljane tako kot Egipčane, Egipčane tako kot zamorce intakodalje. Priznam ti, da jaz tega ne morem. In kako je nastopal ta Nazareneec pred sodbo. Za življenje mu je šlo, pa se je držal, kot bi vse to ne zadevalo njega marveč koga drugega: ves čas je učil in — molil. Jaz nisem dolžan rešiti koga smrti, če sam noče. Povsodi se mora držati človek prave mere, in kdor tako dela, ta je pameten in razborit. Vrh tega se imenuje Sina Božjega in podira temelj, na katerem sloni človeška družba. Naj misli v srcu, kar hoče, samo na zunaj ni treba tega kazati, ker se s tem ljudstvo vznemirja. — Naposled Nazarencu ne more biti smrt strašna, ker trdi, da bo vstal od mrtvih.«

Cina in Anteja se začujena pogledata.

„Od mrtvih?“

„Nič prej nič pozneje kot tretji dan. Tako nekako vsaj pripovedujejo njegovi učenci. Njega samega sem pozabil vprašati. Sicer je pa tudi vse eno, ali vstane ali ne. Po njegovem nauku se začne pravo, blaženo življenje še-le po smrti. O tem govori tako prepričevalno, kakor da je popolnoma uverjen o tem. V njegovem raju je svetlejša kakor na našem svetu, katerega obseva solnce —; pravi, da čim več kdo tukaj trpi, tembolj gotovo pride v raj; treba je samo, da ljubi, ljubi — Boga in bližnjika.«

„Čuden nauk“ vzdahne Anteja.

„In njegovo ljudstvo je vpilo: ‚Križaj ga, križaj ga?‘ vpraša Cina.

„Povem vama, da se jaz temu prav nič ne čudim. Vsa moč, katera to ljudstvo vodi in nagiblje, je sovraštvo, kajti, kaj drugega kakor sovraštvo more zahtevati križ za ljubezen?

Anteja si otre čelo s svojo suho roko.

„In on je prepričan da se more živeti in biti srečen — tudi po smrti?“

„Saj zato se tudi ne boji ne križa ne smrti.“

„Kako bi bilo to dobro, Cina!“ ...

Minuto pozneje ona spet vpraša: »Odkod neki ve to?«

Pilat mahne z roko:

„Pravi da ve to od Očeta vseh ljudi, ki je Judom to kar nam Jupiter, s to razliko, da je oni po besedač Nazarenca, edin in ta edini Bog je usmiljen.«

„Kako bi bilo to dobro, Kaj!“ — ponavljala je bolnica.

Cina je odprl usta, kakor da hoče nekaj povedati, toda obmolčal je. Pogovor je zastal. Poncij je očitvidno nadalje premišljeval čudoviti nauk Nazarenčev, ker je stresal z glavo in skomizgal z rameni. Slednjič vstane in se poslovi.

Anteja reče naglo:

„Kaj, pojdiva pogledat tega Nazarenca!“

„Le požurita se“, pravi Pilat odhajajoč z vrta, — »sprevod bo kmalu na poti!“ (Dalje pride).

Politični razgled.

Nemške zahteve. Za binkostne praznike so zastopniki nemške opozicije izdali dolgo pisanje, v katerem naštevajo dolgo vrsto zahtev za Nemce po vseh avstrijskih deželah. Ko smo prebrali ta nestvor, rekli smo takoj: ljudje so ob pamet! Za božjo voljo, kje pa se pri nas v Avstriji godi krivica nemškemu ljudstvu? Saj bodo kmalu terjali, da bodo še naše krave in koze morale znati nemški brati. In vendar rokomavharji trdijo, da vlada Nemce povsod zatira in ponižuje. To je grda laž, ker ravno nasprotno je res. Nam Slovencem in sploh Slovanom ne privošči božjih in državnih pravic. Od nas zahtevajo nemški liberalci, da bi bili njihovi hlapci ali celó sužnji; da bi s krivimi hrbti pobirali pod mizami drobtine, katere sitim Nemcem ostajajo. Nemci so zopet pokazali, da hočejo samo vladati v Avstriji, ukazovati drugim narodom. To je predrzno in ošabno, ker vseh Nemcev je v Avstriji komaj tretjina po številu. Pa še od teh Nemcev je gotovo polovica tacihi, ki hočejo mirno živeti s Slovani v Avstriji. Ne bomo naštevati, kar zahtevajo Nemci za se, rečemo le: Leta 1866. se je Avstrija ločila od Nemčije. Dd tedaj so slovanski narodi dorasli in hočejo tiste pravice, kakršne imajo Nemci, Lahi in Mažari. Te pravice so nam zagotovljene tudi v državnem zakonu. Slovani ne bomo nikdar dovolili, da bi nas tepli s škorpijoni. Zato pa tudi ne bomo privolili v to, kar sedaj zahtevajo liberalni Nemci. Sicer pa je sedaj v Avstriji nemogoča vsaka vlada, ki bi mogla to izvršiti, kar so Nemci zapisali na potrpežljiv papir. Časi so minuli, ko so nemški valptje narekavali nam tlako in desetino.

Ministerski stolt se majejo. Znano je našim bravcem, da se že dve leti vlečejo obravnave med našo ogersko vlado glede nove trgovinske pogodbe, ki se sklepa vsako deseto leto. Oni vsak čas več terjajo. Avstrijska vlada jim je pokazala prst, a zgrabili so za celo roko. Doslej so še vedno Ogri zmagovali s svojimi zahtevami in Avstrija je plačevala račun. Sedanji avstrijski ministerski predsednik, grof Thun, pa hoče varovati avstrijske koristi in se odločno upira mažarskim pretiranim zahtevam. Dan na dan vrše se na Dunaju posvetovanja ministrov, toda brez uspeha. Grof Thun je na Dunaj sklical tudi načelnike vseh onih strank, na katere se vlada vpira, da bi zvedel njihove mnenje. Strune so torej jako napete. V trenutku, ko to pišemo, položaj še ni jasn. Eni trdijo, da odstopi grof Thun, drugi ugibljejo, da se ob enem umakne tudi ogerska vlada. Ko čitatelji dobé te vrste v roke, bode gotovo to vprašanje že rešeno. Mi le želimo, da se stvar ne reši zopet na naš račun.

Mir? Kakor smo že zadnjič omenili, posvetujejo se v Hagu na Nizozemskem zastopniki vseh evropskih in nekaterih drugih držav, kako naj bi se sklenil mir med državami, odpravile vojske in zasejal ljubi mir v človeška srca. To je jako lepa in blaga misel, ki pa se ne bode uresničila, kakor vse kaže. Ali je mogoče, da bi se lačen volk ali medved ne lotil jagnjeta? Saj vidimo, kako razne države škilijo čez mejo ter preže na sosedovo dvorišče. Tako Angleži niso nikdar siti zemlje, povsod imajo svoje grabljive roke vmes. Danes ali jutri bodo morali braniti z vsemi močmi svoja posestva v Aziji. In Nemčija? Tudi ta država na vse strani obrača poželjive poglede in išče novega sveta za svoje ljudi. Francozi še vedno niso pozabili Alzacije in Lotaringije, kateri deželi so zgubili v vojski l. 1870. Ali je potem mogoče misliti, da bodo države odpravile ali vsaj zmanjšale armade in ogromne stroške za vojake?

Na Filipskih otokih še sedaj ni miru. Američani so upali, da bodo kar z metlami in brezovimi šibami vstaše zapodili v morje. Toda vstaši so vajeni boja že iz prejšnjih let in branijo vsako ped zemlje proti Američanom, ki se hočejo polastiti otokov. Ameriški vojaki morajo mnogo trpeti vsled mrzlice, bojov in truda. Po več tednov se še preobleči ne morejo, ker so vedno na nogah. Zato si jako želé, da bi bilo vojske kmalu konec. Tudi na Kubi je še vse razdejano in opustošeno. Mnogo milijonov je vojska požrla, a še več škode je napravila po nasadih in opustošenih mestih.

Cerkveni letopis.

Posvečenje človeštva presvetemu Srcu Jezusovemu.

Dné 24. maja je sveti oče izdal novo okrožnico, ki ž njo opominja človeštvo, naj bi se posvetilo presvetemu Srcu. Kristus ima gospostvo čez vse ljudi in sicer z dvojno, s prirojeno in pridobljeno pravico; s prirojeno, ker je pravi Bog, s pridobljeno, ker je Odrešenik vseh. Vsi ljudje so mu podložni, a ne prejemale vsi od njega posvečevalnega vpliva resnice, pravice in ljubezni. Mnogo jih je še, ki jih pokrivajo smrtne sence; mnogo jih je še tudi, ki

so sicer krščeni, a ki so vendar izgubili ljubezen božjo; vsi pa potrebujemo božje resnice, pravice in ljubezni. Posebno še tudi države. Države so se odtrgale od cerkve, da bi se tako odtegnile vsakemu vplivu vere in kar je isto, da bi zatrle vero v Kristusa in prognale, ko bi bilo mogoče, Boga z zemlje. Odtod toliko zmede, toliko zmot, toliko homatij; odtod toliko zla in gorja v človeštvu. Brez vere se morajo porušiti stebri občne blaginje. V tej žalostni dobi je le ena pomoč: zateči se moramo h Kristusu. On je pot, resnica in življenje. Kristusu se moramo darovati in posvetiti. Res je že vse, kar imamo, njegovo, ker je gospostvo njegovo vesoljno. Vendar je tako milosrčen, da vsprejme od nas vse, kakor da bi bilo naše. Zato mu darujmo svojo voljo in svojo ljubezen za se, za vse brate, ki se ne menijo za božje zapovedi, za vse brate, ki še hodijo daleč od luči, za države, da bi se vrnile na pot resnice in miru. Ker pa je slika in prilika Kristusove neskočne ljubezni Srce njegovo, zato se posvetimo in darujmo njegovemu Srcu.

To so vodilne misli nove prekrasne okrožnice. Sveti oče še omenja, da je zaseben vzrok te okrožnice tudi ta, ker mu je Bog dal v nevarni bolezni zopet ljubo zdravje. Končno odločuje, naj se 9., 10. in 11. t. m. vrše v glavni cerkvi vsakega mesta in kraja pobožnosti na čast presvetemu Srcu, pri kateri naj se molijo poleg družega tudi novopotrjene litanije presvetega Srca; zadnji dan pa naj se moli tudi posvečevalna molitev.

Papež bo imenoval v prihodnjem konzistoriju meseca junija nastopne za kardinale: Fr. Nava, nuncij papežev v Madridu; Richelmy, nadškof v Turinu; dr. Jakob Missia, nadškof goriški; Casanova, nadškof v St. Jakobu v Chili; Casali del Drago, latinski patriarh v Carjem gradu; Cassetta, latinski patriarh Antiohijski; Gennari, predsednik rimske kurije, Ciosca, tajnik zbora za razširjanje svete vere iz reda Avgustinov; P. Hyacin Cormier, generalni prokuratur iz reda bratov predikantov in P. Jožef de Llevaneras, iz reda oo. kapucinov.

Na Vnebohod so prebrali v cerkvi sv. Petra in v rimskih glavnih bazilikah papežovo bulo, ki ž njo napoveduje sveti Oče jubilej ali sveto leto. Začne se 24. decembra t. l. in konča 24. dec. 1900. To je dvajseto sveto leto.

Smešno, kaj?

Nedavno se je hotela omožiti v Hanoverju mlada gospodična. Država ji ni dala dovoljenja, ker se ni moglo dokazati iz civ. registra, oziroma iz krstnih bukev, da je to dekle sploh rojeno bilo. Državni uradnik je vprašal njeno mater, kdaj je bil otrok rojen. Ta se ni mogla natanko spominjati dneva; vedela pa je, da je hči stara okrog 24 let. Uradnik ji je rekel, naj ji da narediti rojstni list. To je bilo nemogoče. Deklica je bila krščena šele 4 leta po rojstvu in po čudnem naključju jo je pozabil vpisati pastor v protestantsko rojstno knjigo. Država je dala nato dovoljenje, da se upiše 24 letna nevesta v civ. register med novorojence iz leta 1898.

Slovenski novičar.

Kranjsko.

(Romanje v Jeruzalem). Ker se je pokazalo, da obrok do 31. maja za zglaševanje ne zadostuje, se obrok podaljša do 31. julija. Vsi oni, ki se žele udeležiti romanja v Jeruzalem, naj se zglasijo najbolje pri svojih župnikih, kjer izpolnijo dotične zglasnice in jih dpošljejo v Ljubljano. Zglasnice in denar naj se pošilja na naslov: Ivan Sušnik, kanonik v Ljubljani. Duhovniki naj blagovolijo dobrohotno sodelovati pri sprejemanji in zglaševanju romarjev, oziroma priporočati pri onih osebah, pri katerih je pričakovati, da se utegnejo romanja udeležiti. Ker to romanje ni navadni zabavni izlet, ampak ima posebno namen utrjenje katoliške zavesti med Slovenci, toraj pospeševanje tega popotovanja vsem pravim domoljubom toplo priporočamo. Da nedeljska služba Božja radi romarjev duhovnikov ne bode škode trpela, se bode podelila pravica biniranja vsem onim duhovnikom, kateri bodo romarje duhovnike namestovali in na izpraznjenih mestih s službo Božjo oskrbovali. Natančni program se bode izdal v romarski knjižici, katero dobi vsakateri romar pravočasno. V tej knjižici se nahajajo vsa potrebna navodila glede obleke, popotne prtljage itd. Tudi na ladji bode omogočeno večini duhovnikov brati daritev sv. maše. Ako komu nedostaja »Zglasnica«, naj jih zahteva od tukajšnjega odbora. Odbor.

(Osebnosti). Č. g. Jožef Volc, kapelan v Ribnici, gre za župnega upravitelja na novo ustanovljeno župnijo Velike Poljane pri Ribnici. — Semeniški duhoven g. Janez Petrič je imenovan za kapelana v Školjo Loko, gospod Jožef Potokar za kapelana v Trzič gospod Anton Abram za kapelana v Košano. G. Jožef Jaklič, župnik v Dolenji vasi, je imenovan za kanonika v Novem mestu.

(Umrli je) v Ljubljani g. Jakob Smolej, bivši deželni šolski nadzornik in gimnazijski ravnatelj na višji gimnaziji ljubljanski. Naj blaga krščanska duša počiva v miru!

(Služba božja na Brezjah) je letos tako le urejena: ob nedeljah je vselej zjutraj ob pol sedmih in ob pol enajstih pridiga in potem sveta maša. Ob zapovedanih praznikih je prvo opravilo kakor ob nedeljah, drugo slovesno začne se ob desetih. Pred vsako nedeljo in pred vsakim praznikom so litanje pred solčnim zahodom. Ob delavnikih so gotove maše ob šestih, sedmih in poldesetih.

(Podpore za zdravljenje škrofuloznih otrok). Kakor v preteklih letih bode deželni odbor tudi letos nekaterim škrofuloznim otrokom podelil podpore po 50 gld. iz deželnega zaklada, da jim bo mogoče iti

v morsko kopel v Gradeži. Dotične prošnje naj se pošljejo do 10. junija t. l. deželnemu odboru, morajo pa biti podprte s krstnim listom, z zdravniškim ter ubožnim spričevalom.

(Ogenj). Binkoštni ponedeljek opoldne je pogorela hiša Matija Zalarja v Jablani z vsemi gospodarskimi poslopji. Škodo cenijo na 1400 gld., zavarovan je bil posestnik samo za 400 gl. Zažgal je petletni sin z žveplenkami.

(Povodenj.) Vsled deževja sta potoka Bistrica in Rača v kamniškem okraju preplavila mnogo sveta v občini brezoviški in ihanski ter naredila veliko škode.

(62 ovac ubilo.) Dnč 20. maja popoldne je udarila strela v četo ovac, broječo 115 glav, ki se je pasla blizu vasi Hrušica. Ubila je 62 največjih in najlepših ovac, pastirja pa samo omamila.

(Hranilnica in posojilnica v Cerkljah.) registrirana zadruga z neomejeno zavezo prične uradovanje v Dvorjah št. 16 ter obrestuje hranilne vloge po 4½ %; rentni davek plačuje sama.

(Izvršitev smrtne obsodbe preložena.) V Novem mestu pripetil se je nenavaden slučaj, da je bila izvršitev smrtne obsodbe nad znanim ciganom Simonom Heldom — preložena. V petek zjutraj pred Binkoštni bi bil imel biti obešen. A v četrtek popoldne je naznanil preiskovalnemu sodniku nekaj novih stvari gledé sokrivcev, katere je bil poprej zamolčal, in ob enem je vložil pritožbo. Novomeški sodni dvor ni hotel pritožbe zavreči, ampak jo je poslal drugi inštanci — nadsodišču v Gradec. Tudi nadsodišče ni hotelo pritožbe zavrniti, ampak jo je poslalo kasacijskemu dvoru na Dunaj. Rabelj s svojima pomočnikoma pa je odšel v Tarnopol v Galicijo, kjer ga je čakal enak žalosten posel. Dvajset let je že rabelj, vendar tacega slučaja še ni imel. Vislice so podrli in zopet spravili, a cigana odpeljali v ječo nazaj. Kakošna bo sedaj njegova usoda, se ne vé; mogoče, da bo pomiloščen, ker bi to čakanje bilo sicer nekako poostrenje smrtne kazni. — Obsojenec se je spravil z Bogom; za jed in pijačo se je jako malo menil; le eno željo je še imel, namreč, da bi smel še pred smrtjo dve pesmi na goslih zaigrati!

(Iz Westfalskega.) iz R a u k s e l a nam piše naročnik: Veliko veselje je zaigralo v naših srcih, ko smo zaslišali glas, da pride slovenski duhovnik med svoje rojake na Westfalsko. Bila je res že velika potreba; zlasti zaradi prejema sv. zakramentov. Kratki so bili dnevi, ko smo imeli v svoji sredi veleč. gosp. profesorja I. Ev. Kreka; a nepozabni nam ostanejo. Samo Bog vsegamogočni vé, koliko dobrega so nam storili. Zato jih pa more tudi le Bog vsegamogočni poplačati za veliki trud, ki so ga z nami imeli. In mi prosimo Boga, da stori to v najobilnejši meri!

(Toča.) Letošnji binkoštni pondeljek je bil za kmete na Kranjskem dan velike nesreče. Po črno-maljskem, novomeškem, litijskem, ljubljanskem in kamniškem okraju je padala taka toča, da je naredila škode okoli 350 tisoč goldinarjev. Poročila iz posameznih krajev so silno žalostna. Sem ter tja je padala toča debela kot lešniki in orehi; uničila je po nekaterih krajih vse poljske pridelke, zlasti rž tako, da jo je komaj mogoče pokositi. Grdo je oklestila sadno drevje; trtje, staro in novo amerikkansko, je uničeno; samo v Semiški fari n. pr. je naredila v vinogradih škode za kacij 16 tisoč goldinarjev. Poškodoval je silen naliv tudi več potov in cest. Najbolj je menda zadeta Belakrajina. Ker je belokranjsko ljudstvo že sicer večinoma prav ubožno vsled različnih uim in nesreč, ki je zadevajo leto za letom in ker mu je v prizadetih občinah odvzeto še zadnje upanje, katero je stavilo na nove amerikkanske vinograde, ki si jih je priredilo z obilimi žrtvami in delom, je njegovo stanje vsled zadnje toče v pravem pomenu obupno in ubogim ljudem preti, ako ne dobijo izdatne podpore, lakota. Visoka vlada in slavni deželni odbor naj se usmilita s čim mogoče večjo podporo ubogih poškodovancev, da jim vsaj nekoliko olajšata njihovo obupno stanje. — Kakor čujemo, so naši državni poslanci Povše, Vencajz in Pfeifer že storili potrebne korake za poškodovance po toči. Bili so pri deželnem predsedniku, ki jim je obljubil, da bo storil vse, kar koli je v njegovi moči. Državni poslanci zberó vse potrebne podatke in jih v posebni spomenici izročé dunajski osrednji vladi s prošnjo za izdatno pomoč. Upati je, da se jim na ta način posreči izposlovati z ozirom na ogromno škodo primerno državno podporo.

(Iz Mekinj pri Kamniku.) Dne 14. majnika smo imeli lepo, spodbudljivo slavnost; veleč. gospod prelat Dr. Janez Kulavíc je tukajšni Marijni dekliški družbi blagoslovil družbeno bandero. Z vnemo in veseljem so pletle Marijne hčere kite in vence, ter od znotraj in zunaj olepšale našo prijazno cerkev, ki se je ta dan oblekla v praznično obleko. Zjutraj so bile Marijne hčere pri skupnem sv. obhajilu. Ob 1/3 popoldne je bil sprejem 4 novih udov Marijne družbe in na to so prinesle 3 belo oblečena dekleta zastavo pred veliki altar, katerega so obstopile vse Marijne hčere. Ko je velečest. gosp. dovršil blagoslov, je v vznesenih besedah izročil dekletom bandero, ter jih opominjal, naj se pod njim srčno bojujejo za čednost in lepo krščansko življenje in pod Marijnim varstvom bodo v težavnem boju zoper mnoge dušne sovražnike zmagale. Pri tej ganljivi izročitvi zastave so zaigrale solze mnogim v očeh; nato so zapeli duhovniki: „magnificat“, hvalno Marijno pesem. Sledil je potem nagovor z lece; med govorom so dekleta ponovile

obljubo Mariji in zvestobo zastavi njeni. Nato se je razvrstila običajna potresna procesija s podobo Marijnega Srca. Krog 50 mladenčev in 100 deklet — se je je vdeležilo z gorečimi svečami. Med obhodom so se še razlegale lavretanske litanije s klicom „Marija k tebi uboge reve“, itd. rožen venec in Marijne pesmi. Ob koncu je bil blagoslov z Najsvetejšim. Naj je tukaj izrečena očitna in iskrena zahvala preč. gosp. prelatu Dr. Kulavicu za veliko prijaznost, č. g. frančiškanskemu gvardijanu o. Angelu pa za njegovo pomoč pri spovedovanju. Marija naj je plačnica. Pripomnimn še: da bi se v vsaki slovenski župniji ustanovila lepa Marijna družba, ker nihče ne verjame, kdor ne skusi, kako blagodejno vpliva na svoje ude. Kdor res hoče mladino ohraniti čednostno, naj ne opusti tega najvspešnejšega pripomočka. Množite se, vstajajte, Marijne družbe, na slovenskih tleh ter rešite našo ljubo slovensko mladino splošne izprijenosti!

(Iz Leš pri Trziču) se nam obširno poroča, kakó se je dné 14. maja tam vršila slavnost blagoslovljenja nove šolske zastave. Ker nam primanjkuje prostora, samo na kratko omenjamo, da se je vsa slavnost vrlo krasno izvršila, zlasti so se obnesli šolski otroci pri svojih nastopih v deklamovanji in igri „Germanici.“ Bog tisočkrat povrni vsem tistim, ki so s svojimi darovi pripomogli, da se je mogla omisliti zastava in prirediti slavnost, za naš majhen kraj jako pomenljiva.

Primorsko.

(Shod v Rojanu.) Binkoštni pondeljek popoldne se je vršil v Rojanu pri Trstu javen ljudski shod kršč. socialcev. Za predsednika je bil z veliko večino voljen g. prof. Kleinmajer nasproti soc.-dem. Kopaču. Govorili so: g. Gostinčar o neizpeljivosti soc.-dem. načel v praktičnem življenju in o delavski slavnosti v Ljubljani. Č. g. dr. Pavlica o načelih in nazorih kršč. socializma. — Govor č. g. Pavlice bil je krasen in je vzbudil splošno odobravanje. Kopač je napadal kršč. socialce in duhovščino na najsurovejši način. Temu možu, kakor je tu s svojim govorom pokazal, je zašla soc.-dem. olika v mozeg in kosti. Dokazati ni hotel nič, zato ne moremo umeti, kako mu verjamejo sodrugi. Zavrtnik je obračal svojo ost proti kršč. socialcem. Kazal je na gospodarstvo kršč.-soc. na Dunaju. Moža boli, da hoče mestni svet Dunajski zidati cerkve. Ko je še dr. Pavlica pojasnil vprašanje nekega „sodruka“, zakaj duhovniki spremljajo „nekateré“ samomorilce na pokopališče in jih cerkveno pokopavajo, je predsednik zaključil shod ob 1/8. uri. Treba bode še shodov; ko se ustanovi potrebno društvo, katero je v tiru, se bode lahko tudi v Trstu marsikaj doseglo.

(Toča na otoku Visu.) V noči med 26 in 27. majem je padala po celem otoku izredno debela toča

Nekateri vinogradi so bili meter debelo pokriti z ledom. Škodo cenijo na 700.000 glđ.

Koroško.

(Iz celovške škofije.) V Naborjetu je dné 25. maja umrl po daljšem bolehanju tamošnji župnik č. g. Fil. Lobe. Ranjki porodil se je v Labudu dné 30. aprila 1834, bil v mašnika posvečen dné 26. julija 1857. N. v m. p.! Faro Naborjet bode oskrboval č. g. Jož. Eichholzer, provizor v Lipaljavasi. — O binkoštnih praznikih je bilo v celovski stolnici birmanih 1013 otrok, povodom kn. šk. vizitacij me-seca maja vkup 1672 otrok.

(Troje otrok zgorelo.) Dne 17. t. m. pogorel je svinjski hlev posestnika Blaža Štularja na Spodnjem Jezerskem (Koroško). Zažgali so bržkone otroci, ki so se igrali z žveplenkami. V ognju so se ponesrečili tudi otroci imenovanega posestnika, Uršula, Angela in Florijan, stari 7, 5 in 4 leta. Pazite na otroke!

(Koroške novice.) Posestnik Miha Bukovnik v Železni Kaplji peljal je nedavno z vozom nekega žagarja od tam na Štajersko. Nazaj grede je bil ob 10. uri zvečer v neki gostilni v Prevaljah, od tod hotel se je še peljati do Poljan, da bi tam prenočil. Pa do Poljan je došel konj sam. Mož pa je padel gredé v vodo, kjer je utonil. Našli so ga v Prevaljah mrtvega in ga tam dne 8. maja pokopali. N. v m. p.! — V nedeljo, dné 7. maja so se vozili hčeri cerkovnika v Logi Vasi Ana in Marija Švan s kmetskim sinom J. Trebesingerjem iz Celovca domov. Na Žagi pod Vrbo se je splašil konj pred tovornim vlakom in drl naravnost na tir, kjer je vlak voz prevrnil. Dekleti in fant so še ob pravem času skočili raz voz, konja je vlak usmrtil. Vsi trije so bili težko poškodovani ter so jih še z istim vlakom prepeljali v bolnišnico. —

Kako molijo Italijani k Mariji.

Italijani so sicer zelo vročekrvni ljudje, toda kar se tiče molitve, se jim mora priznati, da so pobožnejši kakor marsikateri narod. V cerkvi molijo tako, da bi se marsikomu čudno zdelo, kdor ne pozna njih navad.

Generalni vikar Gom (Gaume), slaven pisatelj je bil nekoč v stari jezuitski cerkvi v Neapelju. Zraven njega je stala neka ženska, ki je molila k Materi božji, majniški kraljici, katere podoba je bila v velikem altarju. Oči je imela vedno v Marijo uprte in klicala: „O mati, o mati!“ Zraven ji je razkladala kakor mal otrok svoji ljubi mamici vse hišne skrbi, želje, upe in strah. Jokala je in ji metala od daleč

poljube z roko; končno se poslovi od nje ljubeznivo in konča svojo molitev: „Povedala sem ti zdaj vse; stori zdaj, kakor se tebi zdi prav. Jaz grem od tebe, pa zanašam se nate: ali slišiš? Adijo, mati, adijo!“ In šla je, pa še večkrat po cerkvi nazaj na Marijo pogledala. In kar je storila ta uboga žena, storilo jih je ob enem dvajset, trideset drugih, ne da bi se to komu čudno zdelo, ali da bi se kdo pohujševal nad odkritosrčnostjo molivk in molivcev.

Znamenit učenjak je molil tako-le k prečisti Devici: „O Marija, tebi se morda zdi, da si mi že veliko dala. Ne tajim tega, toda mnogo, mnogo več si mi še dolžna ostala. Zračunajva. Vse postavbe dajejo otrokom pravico do imetja in premoženja njih matere, zlasti še, če je le ta dobila premoženje zaradi svojih otrok, to se pravi: zato, da jih razdeli med svoje otroke. Zdaj pa poglej, kako si ti bogata. Ti si kraljica nebes in zemlje, delivka milosti, mogočna gospa, kateri je poslušen Bog sam. Pomisli, da so ti bili dani vsi tvoji darovi, vse milosti, katere je zaslužil tvoj Sin s svojim trpljenjem in smrtjo, za nas, torej tudi zame, zadnjega izmed tvojih otrok. Vidiš torej, da pripada tudi meni vse, kar imaš. Kar pa si mi dala do zdaj, ni prav nič v primeri s tem, kar še imaš. Torej mi ostaneš še za leta in leta dolžna in sicer veliko. Mati prečista, ali moreš reči, da ne?“ —

Taka prisrčnost in očitost sicer ni v naravi Slovencev, toda, kdor jo ima, tega moramo srečnega šteti. Saj on počiva kakor nedolžen otrok v naročju svoje nebeške matere, in lahko je prepričan, da Marija usliši vsako njegovo prošnjo!

Premeten „nečak.“

Bogat, star hišni posestnik je potoval proti domu. Stopil je na večerni vlak proti Parizu in pri sebi je imel dobro rejenega „mačka“ z 12.500 franki. Vsedel se je v kot in zaspal. Kmalu na to vstopi elegantno napravljen gospod kakih 30. let in se vsede nasproti starcu. Čez nekaj časa pravi smehljaje popotnikom: „Gospodje, če nimate nič proti temu, hočem svojemu stricu „eno narediti.“ Vzel mu bom denarnico in šel bom do bližnje postaje v sosedni kupe, da bom mogel skozi ključavnico opazovati strica, kako bo gledal, ko ne bo dobil brž svojega denarja.“

Vsem se je zdelo ta šala prav zabavna, in nihče ni ugovarjal. Mladi gospod vzame denarnico in na bližnji postaji izstopi. Malo pred Parizom se stari gospod vzdrami. Hitro pogreši denar in ves ubupan zavpije: „Okraden sem!“ Sopotniki se smejejo in eden iz med gospodov mu pravi: „Pomirite se, saj je vse skupaj le nedolžna šala vašega nečaka!“ — „Moj Bog, saj nimam nobenega nečaka! Okraden sem!“ — In bilo je res tako. Elegantno opravljeni gospod je bil prekanjen tat, kteremu se je ta „nedolžna“ šala izvrstno sponesla.

Drobtinice.

Mučeništvo P. Viktorina v Kini. Dne 5. decembra m. l. je padel P. Viktorin v roke morskim roparjem ki so ž njega obleko strgali, roki in nogi zvezali ter nesli v Houang-póchau. Tje so prisli med groznim krikom. Kdor je mogel, ga je tepel, potem so ga odvekli v Sekešan. Trpljenje je bilo veliko. Pet dni je visel na drevesu za roki, pri čemur so ga zbadali z razbeljenimi škarjami. Telesne muke so spremljevale muke duševne. Videl je, kako so obglavili 8 njegovih novokrščencev. Dne 11. decembra so tudi njemu glavo odsekali. Vsak načelnik čete ga je udaril s svojo skrhano sabljo. Glava je padla šele po 17. zamahljeju. Zverine so gasile žejo ž njegovo krvjo, glavo so vlačili skozi blato. Lobanjo so razbili, možgane pojedli; slednjič so še truplo razsekali in si ga razdelili. P. Viktorin je bil star 29 let.

Romanje v Lurd. Od 17. do 20. aprila je poromalo v Lurd nad 60.000 francoskih romarjev, samih moži! Bili so zbrani plemiči in kmetje, tovarnarji in delavci.

Električen kanon. V Londonu je sin nekega kramarja, učenec v tovarni za torpede, izumil električen kanon. Prednost tega kanona je, da strelja brez vrišča in dima, a z veliko silo. Brzina je $5\frac{1}{2}$ angl. milj v dveh sekundah.

Iz lakomnosti glada umrla. Na Pruskem v Arswaldu je te dni umrla 50 let stara samica, ki je živela navidezno v zelo skromnih razmerah. Hranila se je z najslabšim krompirjem, ki so ga drugi ljudje odbirali za živino, iz z odpadki drugih jedil, akoravno je redila osem koz. Opravljena je bila be-raški; v sobi, kjer je bivala s prašiči in kokoši vred, je vladala kajpada največja nesnaga. Po njeni smrti pa so našli v raznih zabojih do 10.000 mark gotovine, vse njeno premoženje se pa ceni na 18.000 mark. Umrla je seveda za lakoto.

Peskušen samomor zaradi zobobola. V Berlinu je nedavno skočila v vodo 25 letna dekle Engel, ker ni mogla prestajati bolečin vsled zobobola. Mesto k zdravniku je šla v vodo. Kaj takega je mogoče pač le pri članih sedanje moderne, brezverske družbe.

Kuga v Aleksandriji. Sedaj je dokazano, da so zdravstvena oblastva v Egiptu več časa prikrivala kugo, ki se je prikazala v Aleksandriji že 4. maja. Kuga je nastopila pri neki perici, ki je prala obleko potnikov iz Meke. Ta poročila so vznemirila tudi prebivalstvo v Trstu in na Reki. Avstrijska vlada je sedaj za vse ladje in potnike iz sumljivih krajev določila sedemdnevno opazovanje.

Vzgoja.

Kar bojim se, stopiti zopet pred bravece „Domoljuba“.

„Kje pa si bil toliko časa?“ me bodo vprašali. „Parkrat si se oglasil začetkom leta, potem pa kar zopet utihnil. Prej ti je bila vzgoja tako važna; kaj je naenkrat nehala važna biti?“

Ne, ljubi moji, ne; vzgoja je še vedno prevažna reč, če je tudi — njen razlagavec zanikaren! Da je res takó važna, priča tudi to, ker je neki jako velik gospod med tem časom mojega molčanja vprašal urednika „Domoljubovega“: „Kaj o vzgoji ne bo nič več?“

Prepričani o važnosti in potrebi dobre krščanske vzgoje, nadaljujmo torej svoje razgovore.

Kdor ima mladino, ta ima prihodnjost. To je že davno znana resnica. Zato se za mladino trga vse.

Da je mladino treba záse pridobiti, kdor hoče kaj doseči, to vedo zlasti naši nasprotniki, liberalci, judje, frajmavrarji. Ti ljudje nas mnogokrat prekosijo v modrosti — seveda svoji modrosti — in v gorečnosti za svojo stvar. „Otroci sveta so modrejši v svoji vrsti, kakor otroci luči“, dejal je božji Zveličar in je le prepogostokrat res. — Ne spominjam se danes, kje je že bilo in kedaj, ko so se take baže ljudje med seboj menili, kakó bi najlože in najhitreje izvedli svoje črne namene, ter so drug za drugim predlagali svoje nasvete; tedaj je vstal eden izmed njih in je rekel — podobno, kakor nekaj Kajfa, ko so se posvetovali, kakó bi Jezusa ukončali —: „Vi nič ne veste. Mladino dobimo záse, pa bomo imeli vse!“

Res so se zagnali nad šolo in jo dobili v svoje roke. Šola naša je „interkonfesijalna“, to bi se reklo po slovensko „medverska“. Rečemo pa lahko tudi „brezverska“, kajti če ni za vero, za Boga, je zoper njega. „Kdor ni z menoj, ta je zoper mene“. — Veronauku je sicer odločen majčken kotiček med premnogimi drugimi šolskimi predmeti, sicer pa se postava šolska in po postavi vsa šolska vzgoja nič ne ozira in nič ne prša po Bogu. Ona obdeluje otroka le kot človeka in ne kot kristijana. Baše ga in baše z raznimi potrebnimi in nepotrebnimi rečmi, ki naj človeku služijo v teh kratkih dneh njegovega tavanja po zemlji. Za kaj drugega ne skrbi.

Mi pa smo zadnjič rekli, da se mora vsako delo, in takó tudi vzgoja, ozirati na končni namen. Končni namen pa je pri človeku: večna sreča. Vzgoja, ki noče biti enostranska, pomankljiva, polovičarska, mora imeti pri otroku vedno ta končni namen pred očmi, ter obdelavati vse otrokovo bitje:

njegovo dušo in telo. Sedaj pa šolska postava sama nič neče vedeti o kakem življenju otroka po smrti, marveč je le od dobre volje učiteljeve odvisno, če se hoče kaj ozirati na to. Seveda dobri krščanski učitelji, katerih je še nekaj, to storé.

Kaj pa, če otrok pride v roke človeku, ki mu je vere malo mar ali pa celó odločno sovraži vse, kar je verskega! Zares, vnebovpijoča krivica je, da država po sili trga otroke starišem, da jih morajo izročati v roke takim ljudem! — In koliko jih je takih! Na Dunaju je 1600 takih učiteljev, 800 pa katoliških. Torej polovico manj. Pa vam povem, da se mi veliko zdi, da je vsaj toliko katoliških!

Ravno pred par dnevi so liberalci v Avstriji praznovali tridesetletnico, odkar obstoji sedanja šolska postava. Seveda so jo proslavljali po svojih listih na vso moč. — Trideset let tedaj že imamo šole po sedanjem vrejene. Koliko otrok je šlo v tolikih letih skozi te šole! Koliko zla je rodila!

In mi katoličani smo take uboge reve, da se ne moremo dokopati do kaj boljšega! Kakó jo pa tudi liberalci branijo, to svojo „pridobitev“; kakor zver svoj plen, ki ga ji hoče kdo iztrgati. Branijo torej in proslavljajo svojo postavo. Kdo bi ne? Saj to je voda na njih mlin; pšenica jim gré v klasje, pa se jim dobro zdi. Brezverska šola rodi svoje sadove. Mladina marsikje, zlasti pa mladina po mestih — kakšna je! 15. 17 let stari pobalini — koliko predrznost, upornost, divjost dostikrat razodevajo! Kaj so počele druhali takih ljudi pred poldrugim letom po nemških mestih! Vpile, razbijale, divjale.

Pri nas še ni tako hudo, ali vsaj ne splošno tako hudo. Da ne bo šlo na hujše, imamo en pomoček — domačo vzgojo.

Domača knjižnica.

„Kje se pa prodaja vse to, kar priporočate v Domoljubu“, utegne vprašati tu pa tam kak priden čitatelj „Domoljubov“. Obstati moram, da naša trgovina s knjigami ni še povoljno razvita; zlasti pogrešamo „kolportaže“ t. j. takih kramarjev, ki bi tudi naše knjige in liste nosili čez hribe in doline po hišah ponujat, kakor nosijo rute, gumbe, glavnike itd. Vsaj v vsakem večjem kraju bi moral biti knjigotržec, ki bi imel na razpolago vse naše boljše knjige. Kjer ga pa ni, ne preostaja drugega nič, nego da se piše založniku, ali pa velikemu knjigotržcu v mesto. Jaz hodim po take reči najrajši v „Prodajalnico katol. tiskovnega društva“ ali k „Ničmanu“, pa v „Katoliško Bukvarno“. Kar pa človek sam rad ima, to priporoča tudi drugim. Da mi torej ne bo treba pri vsaki knjigi posebej

omenjati, kje je na prodaj, vam kar enkrat za vselej priporočam prej imenovani tvrdki ali prodajalnici.

IX. (Spisi Kristofa Šmida.) 1. Ljudevit Hrastar. Golobček. Posl. P. Hugolin Sattner. Novo mesto 1880. J. Krajec. Cena broš. 30, kart. 40 kr. — Posebno zaslugo za naše ljudstvo ima knjigotržec J. Krajec v Novem mestu, ker nam je dosedaj v slovenskem prevodu podal že 11 knjig izvrstnega nemškega pisatelja Kristofa Šmida. Naj bi bile g. izdajatelju te-le moje ocene Kristof Šmidovih del nova vzpodbuda, da naj še hitro nadaljuje to svoje vrlo podjetje. — Prvi zvezek nam je prinesel dve jako ljubeznivi povesti. Povest »Ljudevit Hrastar« nam kaže, kako ima majhna nepokorščina in nepredvidnost večkrat najnesrečnejše posledke. Neubogljivost sicer pridne dekle je vzrok, da Ljudevita, grofovskega sinu odpeljejo cigani v roparsko votlino, kjer mora več let prebiti pod zemljo; slednjič je rešen ter pride k prebagemu samotarcu, ki ga prelepo poučuje o božjem stvarstvu; materina podoba pripomore, da pride zopet k svojim. Prečudno lepo je tu opisano božje veličastvo v naravi in vodstvo v človeškem življenju. — V drugi krasni povestici je golobček rešitelj: Dragica, hči »Sokolovskega viteza« obvaruje golobčka pred jastrebom, ga podari svoji mladostni prijateljici Emi v Višnjegrad, kamor sta pozneje prišla roparja po romarsko oblečena, da bi poizvedela za grad »Sokolovo« in se zmaščevala; njun laški pogovor o tej nameri razume deček, ki jima kaže pot, ter brž naznani svoji gospódi. Ta odpošlje golobčka s pismom v grad »Sokolovo« da bi se tam zavarovali o pravem času; dobra živalica prinese pismo pravočasno, — tolovaje polovijo. Jako koristno in blazilno berilo za male in velike čitatelje.

Za smeh in kratek čas.

(V razstavi.) — Gospod: „Ta zbirka ima veliko zanimivega, n. pr. lepe posode in lonce, ki so bili najdeni v grobéh egiptovskih kraljev. Gotovo ste o tem že kaj slišali?“ — Gospodična: „Seveda — to so gotovo tisti sloveči lonci, polni mesa, po katerih se je Izraelcem v puščavi takó tožilo!“

(V šoli.) — Učitelj: „Poredneži, če mislite, da mi boste za hrbtnom po nosu skakali, se zelo motite!“

Demant.

a

a a a

a b č d d

d e e e e g g

i j k k k l m m o

o o p p p p r

r r r r t

t t u

z

Črke naj se zamenijo med seboj takó, da se bo čitalo 9 besed od leve proti desni, srednja, to je 5. beseda pa tudi od zgoraj navzdol. Besede naj imajo ta pomen: 1. Soglasnik; 2. orožje; 3. dan v tednu; 4. živi berača; 5. rusko mesto; 6. ptica ujeta; 7. francosko mesto; 8. plevel; 9. soglasnik.

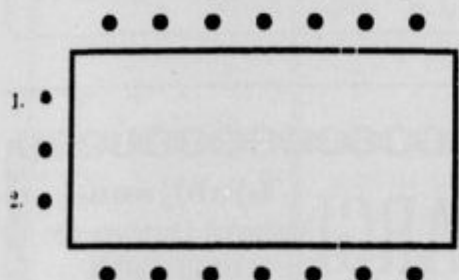
Besedna uganka.

S *t* je veliko mesto; s *p* del človeškega telesa; s *k* sveto opravilo; z *b* nahajaš ga mnogo po gozdih. Kaj je to?

Zastavica.

Po šest reči prejmeta dva:
Ako pa šteti začneta,
Jih sedem skupaj imata.
Kaj je to!

Rešitev ugank v zadnji številki:

1. Zviti dijaki in prevarjeni krčmar:

Zviti dijak
je sedel na
mestu št. 1.,
če se je šelo
na levo; ako
se je pa šelo
na desno, na
mestu št. 2.

2. Besedna uganka: okrog — gorko.**3. Računska uganka:**

$$9\ 8\ 7\ 6\ 5\ 4\ 3\ 2\ 1 = 45$$

$$1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7\ 8\ 9 = 45$$

$$8\ 6\ 4\ 1\ 9\ 7\ 5\ 3\ 2 = 45$$

4. Zabavna uganka:

Položi št. 6 na št. 2 } 1. kupec.

" " 7 " " 2 }

" " 11 " " 15 }

" " 10 " " 15 }

" " 4 " " 12 }

" " 3 " " 12 }

" " 13 " " 9 }

" " 14 " " 9 }

" " 5 " " 1 }

" " 8 " " 1 }

Reši se pa ta uganka tudi še na drug način.

Vse štiri uganke sta prav rešila: Janez Strahovnik iz Velenja in Fran Ferjan, dijak v Ljubljani. — 1., 2. in 4. uganko so rešili: Alojzij in Florijan Vidic ter Janez Mušič v Podgorju pri Kamniku, Josip Zorko v Široki Sedi pri Vačah, Tamo Koprivšek v Špitalcu, Andr. Porenta v Virmazah, Ferd. in Terezija Pihlar v Žerovincih, Štaj, Simon Jelenc na Jesenicah, Val. Sušnik v Prašah in Jan. Andolšek v Trnpi pri Vel. Loki. — 1., 2. in 3. je rešil in Jan. Ivan v Ljubnem na Gorenjskem. — 1. in 2. sta rešila: Matija Bobnar, župan v Lahovčah in J. Fatur na Rakeku. — 2. in 4. so rešili: Ivan Jalen v Hlebcah pri Lescah, Fran Vavpetič v Tusi, Benedikt in Henrik Karner v Šmartnem pri Slov. Gor. in njica, Matevž Verbič v Kosezah. — Samo 1. so rešili: J. Brežar v Zadru, Ant. Strnad v Ljubljani in Fran, Ana ter Polona Zabret, učenci v Kranju. — Samo 2. sta prav rešila: Jan. Batič, posest. sin v Žalji vasi in Goth. Zupan v Litiji.

**Prihodnja številka »DOMOLIUBA« izide dné
22. junija 1899 zvečer.**

Loterijske srečke.

Dunaj, 27. maja:	71	62	59	32	60
Gradeč, 27. maja:	81	35	90	59	4
Linc, 3. junija:	14	4	79	61	66
Trst, 3. junija:	63	35	29	40	15

Največja muka današnjega časa je cela armada živčnih in srčnih bolečin, žledčnih bolezni, pomanjkanja krvi, bledoličnosti i. t. d., katerim so jele poganjati korenine že v otroški dobi z vzburljivimi pijačami kakor so vino, pivo in prav posebno bobova kava, katera tako zelo škoduje našim živcem in provzroča srčne hibe. Nobena hišna gospodinja, zlasti nobena mati bi ne smela dajati mladim ljudem pri hiši bobove kave, ako enkrat spozna ta dokazani vzrok poznejših bolezni. K sreči je pa sedaj mogoče mesto bobove kave privaditi se Kathreiner-Kneippovi sladni kavi, katera ima duh in okus po bobovi kavi in katero se lahko in brez težave upelje v blagor cele družine. Sprva naj se upotreblja tretina Kathreinerjeve sladne kave kot primes k dvem tretinam bobove kave, pozneje pa vsake kave pol, se zmeljeta obe skupaj in se pripravi kava na običajen način prav skrbno. Nena- vadno dobri, prijetno mili okus bode gotovo vsakogar izne- nadil. Toda dolžnost, nujna vestna dolžnost je, otroke ne več vaditi na bobovo kavo. Skuha naj se jim prav močno Kathreinerjevo sladno kavo in naj se jim jo dá, kakor navadno, z mlekom in sladkorjem. Pravo veselje bode gledati, kako izvrstno ugaja malim ta kava, kako pri tem cvetó in rastejo. Toda tudi bolniki in slabotneži, kadar se enkrat privadijo čisti Kathreinerjevi kavi in njenim posebno dobrodejnim učinkom, jo pije vedno rajši. Pri njih kakor pri otrocih je to dokazala že tisočera izkušnja. Važno pa je, da se rabi vedno »pristni Kathreiner« v znanih izvirnih zavitkih.

„Naša straža“.

V velikem slovenskem mestu dobi takoj službo vsestranski izurjen in marljiv ter pošten **sedlarski pomočnik**.

Za isti kraj se išče tudi za novo ustanovljeno skladišče manufakturnega blaga »krojaške zadruga« več **voditelj**. Slednji bi na- stopil svojo službo 1. oktobra t. l.

Več pove »Naša straža« v Ljubljani.

Sladna kava šolske družbe sv. Cirila in Metoda

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorijskih, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravi bobovi kavi, ki se vam bo gotovo dopadel, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača

kava in sladna kava

šolske družbe sv. Cirila in Metoda

411 7 20

Dobiva se povsod!

Sladna kava šolske družbe sv. Cirila in Metoda

Zahtevajte povsod!

Zahtevajte povsod!

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli 415 20-6

apneno-železni sirup.

Ta 29 let z največjim uspehom rabljeni prani sirup raxtaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

896 (20 - 20)

Cena steklenici l. gl'd 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavihanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno zrecno zahteva **Herbabny-jev apneno-železni sirup**. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime, „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII.1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoré v vseh lekarnah na Dunaju in v kronovinah.

Na najvišje povelje Njega c. in k. apost. Veličanstva

XX. c. k. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji postavno dopuščena — ima 12728 dobikov v gotovem denarji in skupnem znesku 403.160 kron.

Glavni dobitnik znaša:

200.000 kron.

Za izplačilo jamči c. k. loterijski urad.

Žrebanje bode nepreklicljivo dné 15. junija 1899.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke so dobiti pri državni loteriji na Dunaji, I., Riemergasse 7, v loterijskih kolekturah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železničnih uradih, po menjalnicah itd. Načrti za kupovalce srečk zastoni.

101 10-8

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

431 4-3

C. k. vodstvo državne dohodnijske
Oddelek za državne loterije.**Urban WEBER nasl.**

Zalilog, pošta Železniki.

Na prodaj je več tisoč stotov 433 5-4

strešnih skalc (Dachschiefer)

iz lastnih škrlolomov po jako nizkih cenah.

Prevzamem

pošrivanja vsakovrstnih stavb
kakor tudi cerkvâ in zvonikov.

M. ŽARGI Ljubljana,
(Špitalske) Lingerjeve ulice
v kraljski palači.

Največja izbira za krojače
in šivilje, zaloga raznovrst-
nega drobnega blaga, dalje
vencev, obuval, perila,
kravat i. t. d.

388 3-3

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Lap-
poni-ju gosp. lekarnarju **G. Piccoliju** v Ljubljani
priščno zahvalo za doposlano Jim stekleničico

tinkture za želoce

in so njemu a diploma dné 27. novembra 1897 podeli-
li naslov „Dvorni založnik Nj. svetosti“ a prav-
vico v svoji firmi po-
leg naslova imeti tudi
grb Nj. svetosti.

Imenovani zdrav-
nik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji
in doktorji zapisujejo
bolehalim **G. Pic-
colijevo želo-
čno tink-
turo**, katere
krepča želoce,
povečuje slast,
pospešuje pre-
bavljenje in te-
lesno odprtje.
Naročila vspre-
jema proti povzetju in
točno izvršuje **G. Pic-
coll**, lekarnar „pri an-
gela“ v Ljubljani, na
Dunajski cesti.

Tinkture za želo-
ce pošilja izdelovatelj
v skatljah po 12 stekle-
ničic za gl'd. 1:26 n. v., po 24 stekl. za gl'd. 2:40,
po 36 za gl'd. 3:50, po 70 za gl'd. 6:50, po 110 za
gl'd. 10:30. — Poštino mora plačati p. n. naročnik.

361 12-8

„Hranilnica in posojilnica za Cerklje (Gorenjsko) in okolico,

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom“, obrestuje branilne vloge po $\frac{1}{2}\%$, ter daje posojilo pod zadostnim poroštvom. 445 2

Dva učenca

se sprejmeta za mizarski obrt v Spodnji
Šiški št. 50. 451 1-1

Karol Cigler
mizar.

Fužina

z enim ognjem

s popolno opravo, na vodni moči, katera nikoli ne peša, je tik mesta Kamnika s stanovanjem vred trajno v najem oddati. — Ponudbe naj se pošljejo trgovcu Ant. Pintarju v Kamnik. 446 3-2

V najem se dá

Žaga

eno uro od postaje Zatičina. Natančneje se izve pri posestnici Ani Bregar, Mujava, št. 22. Pošta Krka, Dolenjsko. 450 3-1

sidro

Liniment. Capsici compos.

352 iz lekarn Richter-jeve v Pragi 24-16
priznane izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 759 40-38

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri slatem levu v Pragi.

Najboljša živinska štupa je Barthel-novo apno za klajo,

zabranja odstranjanje lesa
odstranjanje shujšanje
vzbuja elast.
pospešuje prebavo,
namnoži mleko,
daje delavno moč
redí meso itd. Za
vsako žival prepotrebno.
Popis na zahtevanje brez-
plačno. Za poskušnjo 5 klg.
od Dunaja za 1 gld.

M. Barthel in dr.
Dunaj, X., Keppelergasse 20.

Na prodaj sta

dve hiši

v Zgor. Kašlju. V jedni hiši je gostilna že 80 let, v drugi pa prodajalnica specerijskega blaga že 16 let. Proda se zraven tudi polje ali samo hiši. Več se poizvé v Zgor. Kašlju št. 20, pri papirnici, pošta Zalog pri Ljubljani. 435 2-2

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, 432 4

zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in temu pripadajočo
stekleno zarezno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelki).

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

5-5 4 3/4 klg. kave. 420

peštine prosto proti povzetji, ali če se denar naprej pošlje, zaje-
čeno najboljšo blago.

Afrk. moka, biserni . . .	gld. 3-70
Santos, fini	3-70
Salvador, zelen poseb. fini .	4-35
Cejlon, modro zelen p. f. .	6-10
Zlati java, rumen. p. f. .	5-90
Biserna kava, zelo fina .	5-55
Arab. moka, blagodišeč .	6-90

cenik in carinski tarif zastoj.

Ettlinger & Co., Hamburg

Koverta s firmo
vizitnice in

trgovske račune
priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Oelz-ova kava

je od dne priljubljena ker bo-
do dne bolj bovo
kavo spremení v zdravo, okusno
in pokrepčevalno redilno sredstvo.

400 (20-8)

Rudeči zavitki z belim trakom.

**Vožnje karte
in
tovorni listi**

AMERIKO.

312 19 Kraljevi belgijski poštni parnik

**Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.**

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade
Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiednergürtel 20,

ali pa 317 25-11

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 29.

Birmanska darila!

Priporočam svojo bogato naj-
večjo zalogo **zlatih, srebrnih in**
nikelnastih 442 4

veržic, uhanov, zapesnic,
ovratnih veržic, prstanov itd.
po jako **znižanih cenah.**
Se priporočam ter uljudno
vabim

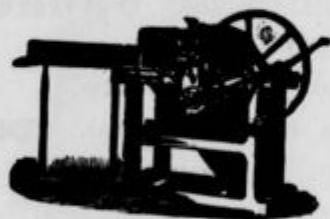
Fr. Čuden

trgovina z **zlatino in srebrno**
v Ljubljani, na mestnem trgu.

Ceniki gratis in franko!

Najnovejše stvari. — Vse novosti najceneje

Jamči se za vsak stroj. — Najnižje cene. — Nad 200 strojev v zalogi.

**Karol Kavšeka nasl.
Schneider & Verovšek**

Ljubljana, Dunajska cesta.

Ker se bliža mlačev, opozarjava one posestnike, kateri si hočejo omisliti **izvrstno mlatilnico** (slamoreznico) ali **gepel**, na najino **bogato tovarniško zalogo** in zagotavlja jih, da bode vsakdo **ceneje** in **bolje** postrežen, kakor da bi direktno pri kaki tovarni kupil, to pa sosebno raditega, ker najini stroji so vsi **preskušeni**, predno se razpošiljajo.

Posebno pa še opozarjava na najine **mlatilnice „Ljubljana“**, katere so na **pol** lažje goniti, kakor vsaka druga mlatilnica, pri vsem tem so pa veliko bolj **jednostavne** sestavljene in **trpežne**, tako da se ne pokvarijo zlepa.

448 1-1

Slednjič si dovoljujeva še priporočati najino bogato zalogo **tromb in cevij za vodovode.**

Cena mlatilnicam na roké ali z **gepeljem** je od 60 do 120 gld ; **gepeljni** z vsem skupaj (kompletni) od 75 do 130 gld. — Za **solidnost vseh strojev** se jamči Na željo postavi **kompletne garniture** najin **monter.**

Železo, traverze, železniške šine, cement, nagrobne križe, štedilnike, okove za vrata in okna in vse v **železninarsko stroko** spadajoče stvari imamo vedno **veliko** v zalogi po **najnižjih cenah.**

Kdor si želi omisliti **lepo, trpežno in ceno** streho iz škrlja, blagovoli naj se obrni do mene podpisanega,
ker le edino pri nas se dobi

najizbornejši kranjski škrl (Daachschiefer).

Prevzamem cele **strešne naprave** z **tesarskim in kleparskim delom** vred. Delo **najsolidneje.** Jamstvo na več
let. — Za **obilno naročbo** se priporoča z **najodličnejšim spoštovanjem**

437 10-4

Fran Kovič

Osredke, p. Dol, (Lustthal) Kranjsko.